

Szegedi küldöttség Várnában

A Várnai Orvosi Akadémia meghívására pénteken dr. Tóth Károly rektor vezetésével Bulgáriába utazott a Szegedi Orvostudományi Egyetem négytagú delegációja. A két orvosképző intézmény korábban megkötött együttműködési szerződése alapján most első alkalommal tárgyalják meg és hagyják jóvá az együttműködési munkatervet.

Népművelők, pedagógusok nyári tanfolyama

Csongrád megye művelődési és módszertani központja az idén is megrendezi a népművelők és a pedagógusok nyári tanfolyamait. A napokban megkezdődött továbbképzés első résztvevői a temetkezési kórusok tagjai és vezetői voltak, akik a csongrádi zeneiskolában bővítették ismereteiket. Ugyancsak Csongrádon rendezik meg az énektanároknak és kórusvezetőknek zenei tábort, amelynek keretében gyakorlati képzésre is sor kerül.

A szónokképző tanfolyamot az amatőr filmesek területi tanfolyamát — amelyet Bács, Békés és Csongrád megye együtt rendez — valamint a kisiskolák pedagógusainak és a népművelési ügyvezetők továbbképzését szintén Csongrádon bonyolítják le. A modellezők és az ifjúsági klubvezetők nyári tanfolyamainak színhelye Szeged; az előbbieket ismeretbővítést az MHSZ, az utóbbiakat pedig az SZMT segíti. A foglalkozások általában három-hat napon át tartanak.

A konzervgyárban tovább javult az egészségügyi helyzet

Az élelmiszeripari dolgozók munkája nagy felelősséggel jár napról napra, rendkívül szigorú egészségügyi szabályok sorát kell betartaniuk. Ha a szabványokban, a szakmai előírásokban megfogalmazott követelményeket akár a legkisebb mértékben is megszegik, súlyos egészségi károsodást idézhetnek elő embertársaikban, vagy saját egészségüket, testi épségüket veszítik. A higiéniai és munkavédelmi helyzetet jó néhány szerv, köztük a KÖJAL, az üzemi orvos, rendszeresen ellenőrzi. Az utóbbi időben — s ennek csak örülni lehet — a szakszervezet is nagyobb gondot fordít az egészségügyi helyzetre.

Szeged egyik legnagyobb élelmiszeripari üzemében a konzervgyárban nemrég az üzemi szakszervezeti bizottság mérte fel az egészségügyi körülményeket. Különösen azt vették szemügyre, hogy a konzervgyári munkafolyamat okoz-e szakmai ártalmat, betartják-e az egészségügyi rendelkezéseket az üzemrészekben, fokozott védelmet kapnak-e a nők, a fiatalok, kielégítő-e a munkaruha-juttatás. A vizsgálat kedvező eredménnyel zárult. Kiderült, hogy a konzervgyárban jobb most az egészségügyi helyzet, mint az elmúlt években.

Erdemes megismerni azokat a módszereket és intézkedéseket, amelyeket itt megvalósítottak, mert nemcsak az élelmiszeripari gyárak számára lehetnek tanulságosak, a változás az új, úgynevezett falkos rendszerű férfi, női öltözőknek köszönhető. A dolgozókat ruhátárolók segítik, ők adják ki és teszik helyükre a ruhákat, ők takarítanak, műszakváltáskor, illetve utána fertőtlenítik a helyiséget. Az öltözőkhöz hideg-meleg vizes mosdók és zuhanyzók tartoznak. A gyár különleges antiszeptikus hintóport

ad a fizikai munkásoknak, hogy egészségüket ezzel is védje. Az öltöző mellett az étkeztetés a legfontosabb szociális létesítmény: a konzervgyárban korszerű, önkiszolgáló étkezőt építettek, amelyben naponta 473-an ebédelnek.

A gyárban külön vizsgálták a nők helyzetét, s ennek alapján határoztak úgy, hogy az esztendő első öt hónapjában — 25—30 dolgozó kivételével — csak két műszakban dolgozzon az üzem, tehát az éjszakai műszakot erre az időszakra megszüntették. Az intézkedés első sorban a családok anyáinak, valamint az éjszakai műszakot kevésbé elviselő fiatalabbaknak kedvezett. Javult az orvosi ellátás is: nyolc órai szolgálatot tart az üzemi orvos, négy órát rendel, négy órát pedig a gyógyító, megelőző tevékenységre szentel, járja az üzemet, munkahelyeket. Három év óta a gyári orvosnak táppénzbe vételi joga is van. Az üzemben működő rehabilitációs bizottság az elmúlt év során négy embernek biztosított olyan elfoglaltságot, amely személyi adottságaihoz jobban megfelel, ugyanakkor a már elért

havi jövedelme nem csökken. Figyelmet érdemel, hogy az általános rendelkezés kívül heti 12 órában fogászatot, s heti 3 órában pedig nőgyógyászati szakrendelést tartanak a konzervgyárban.

Az egészségvédelmi, munkajogi szabályok pontosan meghatározzák, milyen körben, milyen feladatokat végzők kapnak munka- és védőruhát. A követendő gyakorlat szerint a konzervgyárban ezt a szabályzatot — a dolgozók javára — jóindulattal értelmezik, s még olyan esetekben is juttatnak védőöltözetet, amikor a törvény azt nem írja elő szigorúan. Az idén például 50 ezer forinttal emelte a gazdaságvezetés a munka- és védőruha-vásárlási keretet, a nők számára az eddigieknél tetszetősebb, kényelmesebb viseletű védőcsizmákat szereztek be. Régebben nagyon sok bajt okozott a minduntalan felszakadó védőköntény. Az idén ez a gond is megoldódott: a konzervgyár töresmentes, vízhatlan köntényt vásárolt a munkásoknak.

M. I.

„Megugrott” az aranyakkal

Rostás József büntetett elkövető, 43 éves, Szeged, Juhász Gyula utca 26. szám alatti lakos rendszeresen kijárt a Marx téri piacra, hogy a külföldi állampolgárságú csencselőkre „lecsapjon” a maga módján. Egy alkalommal két aranynyakláncot és két aranyemléket vett át megvétel céljából egy jugoszláv állampolgárságú nőtől, akit félre hívott a közeli utcába, hogy a kialakított összeget ott adja át neki. Pénz helyett

azonban Rostás elővette személyi igazolványát, s azt mutatta fel annak bizonyosságául, hogy ő hatósági személy, azt színelte, hogy a nőt be akarja kísérni a rendőrségre. Utközben azonban elfutott.

Az esetet Rostás József megismertette szinte azonos módon, ugyancsak egy jugoszláv állampolgárságú nő megkísérlésére. Második áldozata is átadott neki két aranynyakláncot, amelyekkel „megugrott”. A károslak később felismerték Rostást a piacon és feljelentést tettek ellene. A szegedi járásbíró kétrendbeli hatósági jelleg színelésével elkövetett csalás miatt Rostás Józsefet mint visszaeső bűnöst — nem jogerősen — két év hat hónap szabadságvesztésre, szigorított börtönre ítélte. A vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

Rossz úton

Edít még második osztályos gimnazista volt, amikor az NDK-ba, egy leányismerősehez utazott, tengerparti vikendezésre. Ott csakhamar megismerkedett Michael Frandorffal, egy tizenhét éves fiatalemberrel. Két esztendő telt el azóta, s ez az idő elegendő volt ahhoz, hogy Edít és Michael megszeressék egymást.

A fiatalok 1970-ben és 1971-ben is két-három alkalommal — rövidebb-hosszabb időre — elutaztak egymáshoz. Kapcsolatukról természetesen a szülők is tudtak, és mindkét részről úgy gondoltak, hogy idővel majd egybekelnek a fiatalok.

Helmuth Vili Frandorf — Michael testvérbátyja — már nő volt, de feleségével nem értették meg egymást. Helmuth tavaly elhatározta, hogy „rendezi” családi életét, s hogy Szilviától megszabaduljon, Nyugat-Németországba szökik.

Edít utólagja tavaly december végén és ez év elején járt Michaeléknél. Amikor visszaindult Magyarországra, Helmuth is elkísérte a vasútállomásra. Ott Helmuth a megromlott házasságról kezdett panaszkodni Editnek, miközben információt kért a lánytól arra vonatkozóan, hogy Magyarországról hol és hogyan lehet Jugoszláviába jutni.

— Nem tudom, Helmuth, én igazán nem tudom — mondogatta Edít a fiatalembernek. — Utlevéllel több helyen is, de illegálisan lehetséges vagy sem, azt egyáltalán nem tudom. Az viszont biztos, hogy a magyarok utlevéllel szoktak Jugoszláviába utazni. Kérj te is utlevélet.

Egy áprilisi napon Edítet telefonhoz hívták. A ballagás előtt álló lány izgatottan rohant a tanári szobába. Csak akkor nyugodott meg, amikor Michaelt hallotta beszélni. A fiú értesítette Edítet, hogy a bátyjával, Helmuthal együtt rövidesen Budapestre érkeznek.

A jelzett napon Edít kísért a vasútállomásra. A vonat pontosan megérkezett, és a két fiatalleány is magával hozta. Michael Editéhez indult, Helmuth viszont közölte, hogy disszidálni fog.

Edít nagyon elkeseredett. Néhány másodperc alatt millió gondolat fordult meg az agyában. „Nem lesz ez így jó — gondolta magában. — Hiszen a szökés miatt, ha sikerül, ha nem, biztos, hogy ő és Michael többé nem láthatják egymást, mert nem kapnak majd utlevélet”. Végül, hogy szerelmét ne veszítse el, nagyon gyorsan döntött:

— Menjünk akkor mind a hármán! — mondta a férfiaknak.

Michaelnek is megtetszett az ötlet. A két testvér meg azon a napon vonatra ült, és Szegedre utazott. A lány csak másnap — vasárnap — indult utánuk. Edésanyja azzal a tudattal engedte el, hogy a tanulórsaival balatoni kiránduláson vesz részt.

Vasárnap délelőtt Helmuth, Michael és Edít a szegedi vasútállomáson találkoztak. Onnan a Hungária étterembe mentek, majd a Rózsákére indult buszra ültek fel. De csak négy kilométert utaztak, így a többi utat a község bejáratáig gyalog tették meg.

Onnan azonban már nem juthattak tovább, mert Lotné József határőr elfogta őket, akik rossz utat választottak életük rendezésére.

Gazsó Béla

Megnyílt a BAV

Lakberendezési boltjának első részlege

Szeged, Oroszlán u. 4. Nyitva 9—fél 4-ig.

Csütörtökön, pénteken fél 6-ig, szombaton fél 3-ig.

Mindennemű bútort vétele és eladása.

Használt motorkerékpárok OTP-részletre is.

Babapiskóta

Napok óta haragban vagyok a fiammal. Szemrehányásokat tesz nekem, amire én csak gyenge érvekkel tudok válaszolni. Felhánytorgat olyasmit, amiről nem tehetek, s aminek helytelenségéről magam is meg vagyok győződve. Ő azonban nem érti meg, hogy végül is meg kell értenem. És neki is meg kell értenie. Vagy, ahogy mi felnőttek gyakran szoktuk cinkosán, vagy inkább megadóan összekacsintani: eszi, nem eszi, nem kap mászt. Még szerencse, hogy nem nemzedéki ellentétéről van szó, hanem egyszerűen babapiskótáról. A fiam ugyanis mindössze két és fél éves, s így a reggeli étkezés, amelyet ő — különben a világ legokosabb gyereke, természetesen — következetesen vacsorának nevez, általában tejjel leöntött babapiskótából áll. Mit csináljak, ez már ilyen gyerek. Reggel nem eszik szalonnát hagyomány, nem szereti a ham és eggs-et sem, hanem ragaszkodik a babapiskótához. Hogy úgy mondjam, konzervatív. És a világért sem hajlandó megérteni, hogy miért nem azt kap. Pedig folyton magyarázom neki, hogy azt nem lehet kapni.

Hogy mit akarok megint a hiánycikkkel? Hiszen a hiánycikk általában azért hiánycikk, mert kicsi a nyereség, a kereskedelem nem szereti raktározni, az ipar nem szereti gyártani, nagyok az igények, kicsiny a kapacitás. De hát hogyan magyarázom meg ezt a fiannak, akinek — szerencsére — kicsi a kapacitása az ilyesfajta okoskodások befogadására. Mi, balga szülők pedig, úgy véljük, hogy ráérünk később hozzászoktatni a népgazdaság nehézségeihez. Egyébként haladó gyermeknevelési könyvekben is azt olvastuk, hogy egy ilyen kicsi gyermeknek elsősorban szeretetre van szüksége, ezt pedig — ebben a korban ez még nem haszonlesés — elsősorban a gondoskodás révén lehet tudatára adni.

Persze, Péterke babapiskóta nélkül is fel fog nőni. A baj az, hogy a kereskedelem ezekkel a dolgon bocsátható.

Most pedig kérem a babapiskóta-gyártókat, hogy ne legyintsenek: Péterke még csak két és fél éves, mire felnő, már biztosan lesz babapiskóta. Ugyanis a lányom 17 esztendő. És emlékszem, amikor ő két és fél éves volt, akkor sem lehetett babapiskótát kapni. Igaz, azóta a termelés bizonyára többszöröse emelkedett. A gyerekáldás csökken. Es babapiskóta mégisincs. Hogy ez hogyan lehet?

Ezt nem tudta a lányom sem kiszámolni. Pedig ő a legjobb matekból az egész osztályban. Hármasa van.

Pintér István

Opera készül az Aranykoporsóból

Vántus István zeneszerzőnek, a Szegedi Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanárának nevét sokrétű zenei-művészeti tevékenysége tette ismertté. Mint az intézet zenekarának vezetője számos magas művészeti szintű hangversenyt adott — részben saját hangszerelésével —, a nagy barokk mesterek műveiből. Augusztusban újabb barokk zenéi estre kerül sor a Szőke Tiszahaján, az ő vezetésével. Zeneszerzői hírnevét sok sikeres bemutató előadás alapozta meg: A három vándor című operája, kamaraművek — például a televízió egyenes adásában is közvetített Gyermekzene, a Cselló-zongoradarab, vagy a Rézdomborítás Ady Endre emlékére, a szülőhegedűre írott Szonáta — és kórusművei stb. A szegedi szerzők közelmúltban megrendezett koncertjén hallottuk Vántus Himnusz az emberhez című kantatájának ősbemutatóját, a Vaszty Viktor által vezetett szegedi szimfonikusok és a Szegedi Zenekar Kórusának tolmácsolásában, melyet a városi tanács pályázata, felszabadulásunk 25. évfordulója alkalmából

Juhász Gyula versére komponált a szerző. A vegyeskórusra fa- és rézfúvókra, valamint hárfára, ütőkre és orgonára írott kantáta im himnikus hangzással, kerek megformáltsággal, újszerű, mégis azonnal érthető zenei szövetével méltó párja Juhász Gyula verseinek. Reméljük, hogy Vántus nagy közönségsikert aratott műve a szegedi szimfonikusok repertoárszámaiként Budapestten is elhangzik. Egyébként a szegedi szerzőkről szóló cikkemből a kantáta ismeretése sajnálatos módon, technikai hiba miatt kimaradt.

Vántus jelenleg Aranykoporsó című háromfelvonásos operáján dolgozik, melynek szövegkönyvét a regény alapján Móra Ferenc leánya, Vésztés Endrének Móra Panka beleegyezésével állította össze a szerző, s a következő koncertévtárában kerül majd sor az érdeklődésért várt 1960—61-ben komponált Elégia című szimfonikus zenekari művének filharmóniai bemutatására.

Kátai László

Kazánok az NDK-nak

Nyolc és fél millió rubelles üzletet kötött a magyar Transelektro külkereskedelmi vállalat, valamint a Magyar Hajó- és Darugyár az NDK-beli AHB Industrien-lagen Import vállallattal. A megállapodás szerint a hajógyár egy 4x220 tonna/órás kazánteletet tervez és gyárt a bitterfeldi vegyi kombinát részére, s a berendezéseket a hajógyári szakemberek szerelik fel, és helyezi üzembe. A kazánok az NDK alacsony fűtőértékű földgázának hasznosítására és a vegyi kombinát gőzellátására készülnek.

Illatos nyersanyag

Erkezik az illatos nyersanyag a Herbária Vállalat bajai telepére. Az értékes gyógynövényeket, fűszernövényeket jórészt a Duna mentén termelik, illetve gyűjtik. A telep szántóföldjében jelenleg a gyöngyvirág leveleit készítik elő a teakeverékekhez. Pénteken megérkezett az első hársfavirág-szállítmány, amelyből csaknem két vagonnnyit várnak.